

Spis treści

Wstęp	7
1. Wybrane zagadnienia z ekologii	9
1.1. Zakres ekologii	9
1.1.1. Rys historyczny ekologii	11
1.2. Podstawowe pojęcia i prawa ekologii	14
1.2.1. Gatunek – populacja – biocenoza – ekosystem	14
1.2.2. Czynniki ekologiczne	29
1.2.3. Prawa dotyczące czynników ograniczających	39
1.2.4. Cykle biogeochemiczne	41
1.3. Ekologia środowisk wodnych	50
1.3.1. Środowiska słodkowodne	50
1.3.2. Środowisko morskie	53
1.3.3. Środowiska estuariów	55
1.4. Ekologia środowisk lądowych	57
1.4.1. Biocenozy lądowe – biomy	57
1.4.2. Strefowość w górach	68
2. Człowiek a środowisko	70
2.1. Przystosowanie człowieka do środowiska	70
2.2. Bariery rozwoju cywilizacji	72
2.2.1. Zanieczyszczenie powietrza	74
2.2.2. Zanieczyszczenie wody	77
2.2.3. Zanieczyszczenie gleby	84
2.2.4. Promieniowanie jonizujące	89
2.2.5. Efekt cieplarniany	92
2.2.6. Wyczerpywanie się surowców	95
2.2.7. Zagrożenie szaty roślinnej i fauny	97
2.2.8. Problemy demograficzne	106
2.3. Wpływ zanieczyszczeń na zdrowie człowieka	112
2.4. Choroby cywilizacyjne	116
2.5. Filozofia ekologiczna	123
2.6. Wybrane zagadnienia z dziedzictwa kulturowego	126
2.6.1. Wybrane formy ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego w Polsce	126
2.6.2. Lista Pomników Historii w Polsce	129
2.6.3. Zabytki na liście Pomników Historii w województwie podkarpackim	131
2.6.4. Lista Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO	136
2.6.5. Polskie obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO	137

3. Stan środowiska w Polsce	145
3.1. Zagrożenia i czynniki destabilizujące warunki klimatyczne	146
3.2. Obszary i gatunki chronione	149
3.3. Lasy	166
3.4. Środowisko rolnicze	174
3.5. Gleby	177
3.6. Powietrze	179
3.7. Wody śródlądowe i Bałtyk	182
3.8. Odpady	188
3.9. Hałas i wibracje	194
3.10. Obszary ekologicznego zagrożenia	199
3.11. Prognoza zmian ekosystemów i biocenoz Polski	203
4. Ochrona i kształtowanie środowiska	209
4.1. Ochrona przyrody	209
4.1.1. Historia ochrony przyrody	209
4.1.2. Ustawa o ochronie przyrody	215
4.2. Ochrona środowiska	282
4.3. Administracja zajmująca się ochroną przyrody i środowiska	287
4.4. Akty prawne z zakresu ochrony przyrody i środowiska	292
5. Ekorozwój (zrównoważony rozwój)	295
5.1. Założenia zrównoważonego rozwoju (ekorozwoju)	297
5.2. Ekologiczny model rozwoju	298
5.2.1. Energetyka	299
5.2.2. Rolnictwo	305
5.2.3. Leśnictwo	308
5.2.4. Gospodarka wodą	315
5.2.5. Gospodarka kopalinami	321
5.2.6. Budownictwo	321
5.2.7. Zagospodarowanie odpadów	323
5.2.8. Monitoring środowiska	326
6. Era ekologiczna	334
7. Edukacja ekologiczna	352
7.1. Międzynarodowa strategia edukacji	352
7.2. Krajowa strategia edukacji	354
7.3. Obszary Natura 2000	364
Słownik terminów	367
Piśmiennictwo	418